

Devrimci İşçi Partisinin ve 4. Enternasyonalin inşası için

İŞÇİ CEPHESİ

Yeni Dönem sayı: 27

Mayıs 2006

<http://iscicephesi.org>

Kapitalist Sömürüye, Emperyalist İşgallere İrkçılığa ve Şovenizme Karşı

1 Mayıs Coşkuyla Kutlandı

Gündem ve Politika

Kapitalizm zehir kusuyor
Hedef İşçi Sınıfını ve Kürt Halkını Sindirmek
Hepimiz Eşitmişiz... Peki Ya Kürtler?
İrkçılık ve Şovenizmin İntikam Dili
1 Mayıs'ın Doğuşu
1 Mayıs'ta Alanlara

syf. 2-9

Politika

1 Mayıs Coşkuyla Kutlandı

Sınıf mücadelesi

Sosyal Güven(siz)lik Yasa Tasarısı
Fabrikalardan işçi mektupları

Dünya

ETA: Hangi Sonun Başlangıcı?

syf. 9

syf. 10-13

syf. 14-16

İŞÇİ SINIFININ KURTULUŞU KENDİ ESERİ OLACAKTIR

Zehirli Variller Her Yerden Fışkırıyor

Kapitalizm Zehir Kusuyor

Tuzla'nın Orhanlı beldesinde bir ihbar sonucu ortaya çıkarılan yüzlerce zehirli varilde yapılan incelemeler sonucu kanserojen fenol maddesi taşıdığı ortaya çıktı. Bu olay üzerine açıklama yapan Çevre ve Orman Bakanı Osman Pepe, *gömülü varillerin oksitlenip toprağı kirletmiş olabileceğini ve bu kirliliğin yeraltı sularına karışma olasılığı olduğunu* vurguladı ve *böyle bir olayın milyonlarca insanın hayatını hiçe sayıp tehlikeye attığını, faillerinin cezasız kalmayacağını* söyledi.

Hep Aynı Senaryo

Bakan Pepe, zehirli varilleri gömen firmayı tespit ettiklerini ancak ismini açıklayamayacağını da ekledi. Ancak haftalar sonra bu olayın failinin Eczacıbaşı ve Mustafa Nevzat firmalarına ilaç üreten Ünifar A.Ş. olduğu açıklandı. Savcılığa suç duyurusunda bulunuldu ve jandarma tarafından Ünifar'a göstermelik bir arama yapıldı. Savcılık, 2 yıllık yasanın yürürlük süresinin dolmadığı gerekçesiyle "görevsizlik" kararıyla geri çevirdi.

Bu olayla ilgili TCK'nun 181. maddesinin uygulanması gerekiyor ancak bu yasanın yürürlük tarihi 12 Ekim 2006. Bu nedenle kapitalistler ceza almayacaklar ve her zamanki gibi yaptıkları yanlarına kar kalacak.

AKP Hükümeti Sermayenin Hizmetinde

Bakan Pepe varillerin ortaya çıkmasından sonra itiraflara başlıyor; bazı firmaların yeraltı suyunu boşaltıp, kuyuya ağır metal içeren kanserojen madde enjekte ettiğini ve Türkiye'de sanayi atıklarının yüzde 90'ının arıtılmadan doğaya verildiğini söylüyor. İstanbul Sanayi Odası da yılda 2 milyon ton zehirli atık üretildiğini ve bunun sadece yüzde 10'unun yakılarak imha edildiğini söylüyor. Her bir varilin imha edilmesinin bedeli 2 bin YTL.

Bakan Pepe bu kadarla da yetinmiyor. Orhanlı Belediyesini suçluyor ve *"eğer bir sorumluluğu varsa cezasını çeker. Tuzla değil ama böyle bir belde belediye başkanı benim partimde olmamalı"* açıklamasında bulunuyor. Sanki 3,5 yıldır iktidar olan ve çevre yasasını 2 yıl erteleyen kendi partisi değilmiş gibi.

Tuzla'da bulunan zehirli varillere ilişkin haberlerin ardından, bir hafta içinde Tuzla, Gebze, Dil ovası ve Edirne'nin Uzunköprü ilçesinde 262 varil daha tespit edildi. Peki bu varillerin hesabını kim verecek? Bunların suçluları bulunacak mı? Elbette hayır. Ülke zehirli atık çöplüğüne dönmüş ama bundan hükümetin haberi yok. Daha doğrusu var da göz yumuyorlar. Kocaelili sanayiciler Kocaeli valisine boşuna mı Mercedes aldılar? Zaten patronların dini de imanı da para. Çevre, insan sağlığı gibi şeyler onların kitabında yazmaz. Kar getiren her yol onlara mubahtır.

Şimdi de yeni Çevre Yasası dedikleri göstermelik bir yasayı çıkarttılar. Ama bu yasa da tam bir fiyasko. Hiç de Bakan Pepe'nin açıkladığı trilyonluk para cezaları yok. Çevreyi kirleten en fazla 30 bin YTL ödeyecek. Yani caydırıcı hiçbir yönü yok.

Sermaye, işçileri vahşice sömürüyor, yetmiyor patronların ihmaliyle işçilerin sakat kalmasına ve hatta ölmesine neden oluyor, şimdi de toplu katliamlara neden olacak kirli atıklarla doğayı kirletiyor. İşçilerin, emekçilerin ve tüm duyarlı insanların bu felakete dur demesi gerekiyor. Aksi halde yakında yaşayacak bir çevremiz bile kalmayacak.

Yılmaz Uğur

Hedef İşçi Sınıfını ve Kürt Halkını Sindirmek

Egemen sınıflar yüzlerce yıldır işçi ve emekçileri sömürerek devasa zenginlikler elde etti. Sermaye sınıfı yükseldikçe işçi sınıfı ve emekçiler daha da kötü yaşam koşullarına itildi. Bugün 18 ve 19. yüzyıl İngiltere'sinin vahşi sömürü koşullarıyla benzer koşullar altında olduğumuzu söylemek abartı değil. Son 200 yıl boyunca işçi sınıfı ve emekçi kitleler dünyanın dört bir yanında mücadelelerle kazanımlar elde etti. Son 20 yıldır bu kazanılmış hak ve özgürlüklerin, dünyanın her yanında, olağanüstü bir karşı-devrimci saldırıyla gasp edilmesi gerçeği, sınıf mücadelesini, 200 yıl önceki koşullara taşımakta. Sınıf mücadelesi içinde yitirdiğimiz, sahip olamadığımız her hak ve özgürlük bugün, dünyada ve ülkelerde, yeni tiranlar yaratıyor.

Güçlü olanın oyunun kuralını belirlediği; kuralları istediği şekilde eğip büktüğü; güçlü olduğu için haklı da olduğu bir düzen bu. Öyle ki egemen olan, güçlü olduğu için, hem çocukları katledebiliyor hem de sorumluluğunun katledilen çocukların anne-babalarında olduğunu iddia edebiliyor. Diyarbakır'da yaşları ilkököl sıralarında oturmaya ancak yeten çocuklar, "devletin temel düzenine saldırdıkları" iddiasıyla canlarından oldu. Yüzlercesi gözaltında işkence ve kötü muameleye maruz kaldı. 80 çocuk tutuklanarak 9,5 ile 24 yıl arasında değişen ağır hapis istemiyle mahkemeye sevk edildi. Cumhurbaşkanı Sezer, "özgürlüğün sınırı var" diyerek kendince bir sınır çiziyor! Başbakan Erdoğan, "güvenlik güçlerimiz çocuk da olsa, kadın da olsa gereğini yapacak (...) anne-babalar yarın ağlamanız boş yere olur" diyerek sopayı gösteriyor. Şemdinli'de askerlerin kitapevine bomba atması özgürlüğün sınırları içinde. Bunu protesto etmek ise "terörün propagandasını yapmak." Başbakan Erdoğan, Şemdinli halkının tanıklığını kabul etmediğini söyleyerek bunu ilan ediyor.

Sadece Türkiye'de değil bütün dünyada egemen sınıfların en çok kızdığı şey verdikleri özgürlüğün "sıradan" insanlarca (işçi sınıfı ve emekçi kitlelerce) kullanılmak istenmesi. Sermayenin hükümeti AKP, Avrupa Birliği yolunda göstermelik "demokratik adımlar" attı. Bu göstermelik demokratik adımların baskı ve şiddet rejiminin niteliğinde en küçük bir değişiklik yaratmayacağını defalarca belirttik. Yapılmak istenen, AB ülkelerinde de olduğu gibi baskı ve şiddeti maskeleyerek, açık ve görünür olmaktan çıkartıp yeni sömürü koşullarına uygun hale getirmekten ibaret. Nitekim bu göstermelik adımların hiçbir pratik karşılığı olmadı. Sendikalaşma hakkından, toplantı ve gösteri gibi en temel demokratik haklara kadar hepsi asker-polis gücüyle ezildi. Kullanılmasına bir türlü izin verilmesi de kağıt üzerinde var olan kimi hakların varlığına asker-polis gücü sürekli karşı çıktı. Devletin silahlı güçleri her fırsatta demokratik özgürlüklerin ellerini kollarını bağladığını ilan etti. Kapkaç, hırsızlık, gasp gibi adi suçlardaki artışla demokratik özgürlüklerin

genişlemesi arasında yalancı bir bağ kurdu; hak ve özgürlük karşıtı bir propagandaya girişti. Kürt halkının hak ve özgürlük mücadelesini "terör" zeminine indiren ve "terörün" demokratik özgürlüklerden beslendiği yalanını medya marifetiyle yaygınlaştıran asker-polis gücü istediği sonucu elde etti. Şemdinli iddianamesi ile aradığı fırsatı bulan asker karşı atağa geçti ve AKP hükümetini istediği köşeye sıkıştırdı. Aldığı askeri darbe sonucu AKP hükümetinin, moda deyimle kimyası bozuldu. MGK çizgisinde emir-komutaya bağlı olduğuna dair içtima veren AKP hükümeti, "Terörle Mücadele Yasası'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa Tasarısı"nı meclis gündemine ivedilikle soktu.

Bu yasa sadece Kürt halkını değil tüm işçi sınıfını, emekçileri zapt-u rap altına alma yasası. "Terör" bahane edilerek şovenizm ve ırkçılık pohpohlanıyor. Sermaye düzeni, işçi sınıfının ve tüm emekçi kitlelerin hayatını kökünden belirleyecek olan Genel Sağlık Sigorta Yasası'nı uygulamak üzere. İMF asgari ücreti dahi yüksek buluyor. İşsizlik sürekli artıyor. Ücretler düşüyor. Eğitim ve sağlık hizmetlerinden yararlanmak emekçiler için bir ayrıcalık haline geliyor. İşçi sınıfı, emekçi kitleler ve Kürt halkı bu baskı ve sömürü koşullarına karşı -bugün için birleşik ve örgütlü olmasa da- mücadele ediyor. İşte asıl hedef bu: Kürt halkı üzerinden toplumun tüm ezilen ve sömürülen kesimlerine yönelik baskı koşullarının yasal zeminini hazırlayarak mücadeleleri şimdiden boğarak birleşik ve örgütlü hale gelmesini engellemek. Hak ve özgürlükler için mücadeleyi "terörizm" olarak yaftalamak. Ülkeyi olağanüstü koşullara taşıyarak bir sıkıyönetim işleyişi yaratmak. Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun, Savcı Sarıkaya'yı meslekten ihraç ederken kullandığı dil; CHP Genel Başkanı Baykal'ın kullandığı dil, burjuva medyanın dili; Mustafa Koç'un dili... hepsinin Genelkurmay'ın kullandığı dil ile akrabalığı var. 12 Eylül Darbe Anayasası ile gücüne güç katarak adeta dokunulmaz olan MGK'nın gücünün bir göstergesi bunlar. Kuşkusuz bu güç ve dokunulmazlık büyük sermayenin onayında, kapitalist devletin hizmetindedir. Meclis Başkanı Arınç'ın, "rejim sorunu değil, rejimin sahibi olma tartışması var" açıklaması bu zemine oturuyor. AKP hükümeti ve diğerleri, TSK ile doğrudan karşı karşıya gelme gücünü bulamadıkları için kolaylıkla inkar edebilecekleri yuvarlak konuşmalarla yol almaya çalışıyor. Başbakan Erdoğan'ın verdiği tek milin hemen ardından, egemenliğin bugün olmasa da gelecekte milletin olacağını ve ülkeyi sevmek tekelinin kimsede olmadığını söylemesinin anlamı bu. Böylesine sinik ve ikiyüzlü bir politika izleyen AKP hükümeti işçi sınıfının, Kürt halkının ve emekçi kitlelerin temsilcisi olamaz. AKP hükümeti çözüm olmadığı gibi bu baskı ve şiddet düzeninin sürdürücüsüdür. İşçi sınıfının, Kürt halkının ve emekçilerin, hak ve özgürlükleri için mücadele etmek dışında seçeneği yok.

Hepimiz Eşitmişiz? Peki ya Kürtler?

Bu yıl Newroz kutlamalarının kitlesel ve daha da önemlisi olaysız geçmesi nedeniyle istediği propaganda ve şiddet ortamını bulamayan devletin gizli ve açık silahlı güçleri, kendi varlıklarını meşrulaştıracak şiddet ortamını yaratmak için bir kez daha sahneye çıktılar. Muş kırsalında 14 HPG gerillası öldürüldü. Diyarbakır'a gelen cenazelere Kürt halkı kitlesel olarak sahip çıktı. Devlet güçlerinin provakatif müdahalesi sonucunda olaylar büyüdü ve kitlesel "serhıldan"lar birçok ile yayıldı.

Detaylarını daha önceki sayımızda da yazdığımız olayların bilançosu Kürt halkı için ağırdı. 2-7 Nisan tarihleri arasında çoğunluğu çocuk 13 kişi öldürüldü. Bunlar arasında 3-12 yaş arası çocuklar vardı. Bir kısmının olaylarla yakından uzaktan ilişkisi yoktu. 200'ü çocuk olmak üzere 563 kişi gözaltına alındı. Yüzlerce insan tartaklandı, işkence gördü. Evler ve işyerleri basıldı.

Kürt Halkı Evlatlarına Sahip Çıkıyor

Devletin resmi ağızları, öldürülen "terörist" cenazelerine sahip çıkanların terör örgütüne destek olduğunu açıklıyordu. Burjuva basını

cenazelere sahip çıkanları suçluyordu. Kapanan kepenkler, boykot edilen okullar hep PKK'nin işiydi. Halkın evlatlarına sahip çıkmasını hiç kimse kabullenemiyordu. Oysa aynı basın organları Filistinli bir direnişçiye sahip çıkan halktan övgüyle bahsedebiliyordu.

Gerçek şu ki burjuva devletin ve burjuva basının "terörist" olarak ifşa ettiği gerillalar, Kürt halkının evlatları. Kiminin oğlu, kızı; kiminin amcası, teyzesi, dayısı, halası, kardeşi; kiminin ablası ya da ağabeyi... Yani o halkın bir parçası. Yani onlar için "terörist" olan Kürt halkı için özgürlük savaşçısı. Ve bu yüzden kızlarına, oğullarına, kardeşlerine sahip çıkıyorlar. O yüzden onların cenazelerini kitlesel olarak sahipleniyorlar. Her ölen Türk askeri gibi, her gerillanın da bir ailesi var ve her Türk ailesine düşen ateş Kürt ailesine de düşüyor. Samsun'daki öfke, Diyarbakır'da Batman'da da öfke. Bu yüzden Kürt halkı evlatlarına ya da savaşçılarına sahip çıkıyor. Onları törenle uğurluyor. Aynı Filistin'de, Irak'ta, Afganistan'da ve diğer ülkelerde olduğu gibi...

Neden Çocuklar Önde?

Abdullah, İsmail, Serhat ve diğerleri...Minicik bedenleri küçük yaşta kurşunla ve ölümlerle tanıştı. Onlar bu devleti korumak için Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurşunlarıyla toprağa düşen ne ilk çocuklardı, ne de son olacaklar. Diyarbakır olayları sırasında Başbakan Tayyip Erdoğan "Çocuklar da analar da vurulur" diyerek bu katliamı ve bundan sonra olacakları onayladı. Kısacası bu insanları öldürenler ve öldürme emrini verenler belli... Oysa çok yakın bir süre önce Fransa hükümeti günlerce süren ayaklanmaları ve işgalleri neredeyse hiç kurşun atmadan bastırmayı başarmıştı. Yani devlet kan istiyordu ve minicik çocukların bedeninden sızan kan bu öfkenin diyetiydi.

Burjuva basını şunu soruyordu; bu çocukların orada ne işi vardı? "Terör

örgütü bu çocukları öne sürüyordu."

Peki gerçekten bu çocuklar neden oradaydı? Aslında cevabı çok açık bir soru bu. Kimi meraktan evinin önündeydi, kimi de bunu da bir oyun sanıyordu. Çoğunluğu ise baskıcı devlete karşı öfke doluydu. Devlet bu çocukların rejimi yıkma girişimini öldürücü mermiler ve bombalarla karşıladı. O çocukları oraya kimse sürmüyordu, hatta neredeyse hiçbir aile çocuklarının orada olmasını istemez.

Köylerinden, evlerinden zorla sürülmüş bu çocuklar kendi dillerini konuşamayan çocuklardır. Babaları, ablaları, ağabeyleri dağlarda çarpışan ya da şehit olmuş çocuklar. Köyleri yakılan, yıkılan dışkı yedirilen, tecavüze uğrayan, katledilen bir halkın çocuklarıdır. Onlar oyuncak tabancaların değil gerçek tabancaların ve mermilerin arasında büyüdüler. Onlar küçük yaşta ölümü ve şiddeti gördüler. Yaşlıları parkları ve türlü türlü oyuncakları görürken, onlar panzerleri, tankları, keleşleri, bombaları yani asker postallarını gördüler. Diğer çocuklar bahçesinde kuzuların otladığı güneşli mutlu ailelerin resmini çizerken defterine, Kürt çocukları yakılan evlerini çiğneyen asker postallarını çizdiler. Onlar için güneş dağdan inen ablası, ağabeyi, kardeşi, dayısıydı. Güneşi getirecek de onlardı.

Bu çocuklar köylerinden sürüldü. Şehirde yokluk içinde yaşamaya zorlandı. İş yok, aş yok. Küçük yaşta karın tokluğuna çalıştırıldılar. Ölmek için mücadele etmek zorundaydılar. Bu çocuklar için bu yoksulluğun ve ezilmişliğin gerçek nedeni asker postalı ve onun simgelediği devletti. Yani bu çocuklar aynı Filistin'de olduğu gibi öfkeyle büyüdüler. Kendilerini yok etmeye geldiğini düşündükleri işgalci İsrail ordusunun panzerlerine taş atan Filistinli çocuklar gibi kendilerini korumak için taş attılar. Onların öfkesi on yıllardır imha edilmeye çalışılan bir halkın öfkesidir. Devletin şiddeti sürdürdüğü sürece, hiçbir hakları

tanınmadığı sürece bu çocuklar kendilerini korumak için taş atmaya devam edecekler.

Türk Emekçileri, Kürt Emekçilerinin Yanına

Baskıcı devletin istediği kıskırtma ortamı oluştu. Mahallelerden, okullara ve işyerlerine her yerde Kürtlere dönük bir öfke oluştu. Bu şoven dalgayı saldırılar izledi. Devrimci, öncü bir işçi bu şovenist dalga karşısında bırakın bir Kürt emekçisini savunmayı kendi hakkını bile savunamaz oldu. Çünkü greve çıkan bir işçiye de, hakkını arayana da patron "Kürt" dedi, "terörist" dedi ve işçileri bölmeye, mücadeleyi durdurmaya çalıştı.

Devrimci işçilere düşen görev burjuvazinin yalanlarını ortaya çıkarmak ve işçilerin birliğini sağlamaktır. Ancak şu unutulmamalı, *başka bir halkı ezen bir halk asla özgür olamaz.* Yani Türkiyeli emekçiler Kürt kardeşlerinin en temel demokratik haklarını savunmadığı sürece Türkiye emekçileri asla özgürleşemeyecektir. Sınıf bilinçli işçiler öncelikle Kürt halkının dil hakkı olmak üzere tüm kültürel demokratik haklarını savunmalıdır. Ayrıca Kürtlerin kendi kaderini tayin hakkı konusunu onların özgür iradesine bırakmalıdır.

Biz komünistler, sınıfsız ve devletsiz bir toplum için mücadele ederiz. Bu anlamıyla kapitalist

sistemin yarattığı her tür sınıfsal, ulusal ayrımı yok ederek, özgür, eşit bir dünya için mücadele ederiz. Bir devletin kaderini tayin hakkı bu taleple çelişkili gibi görülebilir. Buradaki esas düşünce ezilen, kendi devletini kurmasına izin verilmemiş bir halka kendi özgür iradesini ifade etmesini sağlamaktır. Komünist bir dünya emekçi halkların gönüllü birliğiyle oluşturulabilir. Zorla değil. Kürt emekçileri ancak bu şekilde toplumsal kurtuluş mücadelesine çekebiliriz. Onları milliyetçilikle suçlayarak değil.

İşyerlerinde, mahallelerimizde, okullarımızda Kürt kardeşlerimizi her tür ayrımcılığa, aşağılamaya karşı savunmalıyız. Onların dilleriyle, lehçeleriyle alay edenleri uyarmalı ve bu tür ortamlardan uzak durmalıyız. Diğer işçilere Kürt emekçilerinin yaşadığı baskıları anlatmalıyız ve onlara şunu sormalıyız: *"eğer tersi bir durum olsaydı ve Kürtler bu ülkede çoğunluk olsaydı ve size Türkçe konuşmayı yasaklasalardı. Size, siz aslında Türk değil, siz ova Kürdüsünüz deselerdi ve buna karşı gelenleri de işkenceden geçirselerdi veya öldürselerdi, köylerinizi yakıp yıksalardı; siz ne yapardınız?"* diye soralım. Emin olun buna karşı savaşıyoruz diyeceklerdi.

Bugün Türkiye ve dünyada emekçilerin ayrıma değil birliğe ihtiyacı vardır. Bu nedenle mücadelelerimizi birleştirmek için uğraşmalıyız. Kürt halkının özgürlük taleplerini, emekçilerin özgürlük talepleriyle birleştirebildiğimiz gün burjuvazinin kaçacak delik arayacağı gündür. Bu nedenle Kürt, Türk, Laz, Çingene, Çerkez, Ermeni demeden haklarımızı savunmak için mücadele edelim ve Sosyalizmin kıvılcık bayrağı altında birleşelim.

Diyarbakır Katliamının Sorumluları Yargılsın!
Sınır Ötesi Operasyonlar Durdurulsun!
Boşaltılan Köyler Yeniden Açılsın!
Koruculuk lağvedilsin!
Ana Dilde Eğitim Hakkı!

Fuat Karan

DTP'nin Diyarbakır Raporundan Notlar

- Kurşunlar göğüs ve baş gibi öldürücü kısımlara isabet etti.
- Yaralıların çoğunda hala hayati tehlike var.
- İlk gün dışında kitle hedeflenerek mermi sıkıldı, aşırı derece gözyaşartıcı bomba kullanıldı.
- Polis ara sokaklara girerek insanları darp etti, binaların içerisinde şiddet uyguladı.
- Yüzlerce işyerinin camları kırıldı, tahrip edildi ve hatta soyuldu.
- 5 Nisan gününe kadar gözaltına alınan 563 kişiden 200'ü 12-18 yaş grubu çocuktu.
- Gözaltına alınanlara işkence yapıldı.
- Cenazeler günlerce morgda kaldı, aileler aşağılandı, dayak yedi, gözaltına alındı.
- Ağır yaralılar hastaneye kaldırılmadan saatlerce keyfi olarak bekletildi.

Irkcılık ve Şovenizmin İntikam Dili

Dili, dini, ırkı, mezhebi ne olursa olsun bütün işçi ve emekçiler sınıf kardeşliğiyle birbirine bağlıdır. Türkçe, Kürtçe, Rumca, Ermenice konuşmamız; Türk, Kürt, Çerkez, Laz, Rum, Ermeni ya da Arap olmamız; Alevi, Sünni, Ortodoks, Protestan ya da bir başka mezhebe bağlı olmamız; Müslüman ya da Hıristiyan olmamız; siyah ya da beyaz olmamız sınıf kardeşliğimizi engellemez. Dünyanın bütün işçi ve emekçilerinin çıkarı ortaktır. “İşçilerin vatanı yoktur” sözü bu sınıf kardeşliğini evrensel düzeyde ifade eder.

Burjuva sınıfın en çok korktuğu şey tüm ezilen ve sömürülen kesimlerin işçi sınıfının önderliğinde tek bir güç olarak bir araya gelmesidir. Bunu engellemek isteyen egemenler sömürü düzenlerini devam ettirmek için işçi ve emekçileri birbirlerine düşman edecek yalanlar üretirler. Bu yalanlar nedeniyle aynı sınıfa mensup işçi ve emekçiler emperyalist-kapitalist güçlerin kasaları dolsun diye savaş meydanlarında birbirlerinin canlarını alırlar. Dökülen her kan, akıtılan her gözyaşı sınıf kardeşliğini zedeler. Bunu en iyi bilen egemenlerdir. Bu nedenle yerine göre vatan-millet, yerine göre din-kitap diyerek işçi sınıfının ve emekçilerin birlik, dayanışma ve mücadelesini bölmeye çalışırlar. Bilinçli ve örgütlü olmayan işçi sınıfı hareketi egemenlerin bu yalanlarına kolaylıkla kanar. Sınıf mücadelesinin ve sınıf kardeşliğinin yerini düşmanlık alır. Vatan, millet, dil, din, mezhep, ırk gibi unsurlar

egemen sınıfın kendi burjuva-kapitalist çıkarlarını gerçekleştirmek için kullandığı araçlardır. Hiçbir işçi-emekçi farklı millete, dine, mezhebe sahip olduğu için birbirinin düşmanı olmaz. Fransız bir madenciyle, Iraklı, Şilili, Türk ve Kürt bir madencinin çıkarları aynıdır, ortaktır.

Irkcılık ve şovenizm işçi ve emekçilerin düşmanıdır

Egemenler sınıf kardeşliğini bozmak için en çok milliyetçi-faşist siyasi ideolojileri kullanır. Irkcılık ve şovenizmi körükleyen egemenler; işsizliği, yoksulluğu, eğitim ve sağlık hizmetlerinden yoksunluğu bu şekilde perdelemeye çalışır. Hatta ücretlerin düşüklüğü, sigortasız ve uzun çalışma, işsizlik ve yoksulluk burjuva kapitalist sömürü düzeninden değil de devlet o gün kimi düşman ve yabancı olarak mimlediyse onun yüzündenmiş gibi gösterilir. Bir dönem bütün bunların nedeni Komünizm ilan edilmişti. Sonra “bölücü Kürtler” her şeyin sorumlusu ilan edildi. En sonunda hepsine “terör ve terörist” deyip ömürlük bir düşman icat ettiler. Bunların hepsi işçi sınıfının, emekçilerin, ezilen ve sömürülen tüm kesimlerin birlik ve mücadelesini engellemek için yaratılmış yalanlardır.

Bugün Türkiye’de en fazla istismar Türk ve Kürt işçi ve emekçilerinin sınıf mücadelesinde bir araya gelmesinin engellenmesi için yapılmaktadır. 20 yılı aşkın süredir devam eden savaş neticesi 35 binin üzerinde insan hayatını kaybetmiştir. Halen hayatlar yitirilmekte, akan kan ve gözyaşı üzerinden ırkcılık ve şovenizmin intikam dili her gün yeniden bilinmektedir. Ölen Türk askerlerinin cenazelerinde, “kanları yerde kalmayacak, intikamları alınacak” yeminleri edilmektedir. “Hukuk devleti” içinde

görev tanımları yapılmış generaller, valiler ve diğer devlet erkanı “intikam” sözleri vermekte, adeta “kamu” adına bir “görevi” yerine getirmekten değil, kişisel bir hesabı görmekten bahsetmektedirler.

Genelkurmay Başkanı şahsi işini görüyormuş gibi “biz tarafız” açıklaması yapabilmektedir. Toplum taraf olmaya zorlanmakta, propaganda makinesi bu intikamı yaymak için sürekli çalışmaktadır. Asker-polisin görevi intikam almak, taraf olmak, şahsi hesap sürmek değildir. Ama böyledir. Ve bu anlayış başta burjuva siyasi partiler olmak üzere geniş bir kabul görmektedir. Genelkurmay Başkanı “sözde vatandaşlar” icat edebilmekte; Başbakan Erdoğan, “Şemdinli halkının tanıklığını kabul etmiyorum” diyebilmekte; CHP Genel Başkanı Baykal yüzde 6,5 oyu olan, her seçimde milyonlarca oy alan Kürt partisini terörist ilan ederek hedef gösterebilmekte; medya asker-polis gücünün basın bürosu gibi çalışabilmektedir.

Dünya işçi sınıfının, emekçilerin, ezilen ve sömürülen tüm kesimlerin çıkarları ortaktır. Irkcılık ve şovenizm emperyalist-kapitalist düzenin politikasıdır. Bu politika kin ve düşmanlık yaratmak, kan ve gözyaşı dökmek dışında hiçbir işe yaramaz. Her durumda akan kan ve gözyaşı işçi ve emekçilerin olur. Irkcılığa ve şovenizme karşı mücadele bütün insanlığın esenliğini kendi kurtuluşu olarak önüne koyan işçi sınıfının önderliğinde olabilir. Enternasyonalist, birleşik, devrimci ve sosyalist bir işçi hareketi ırkcılığa ve şovenizme karşı tek mücadele yöntemidir. Irkcılığı ve şovenizmi alt etmek, sermayenin planlarını boşa çıkarmak için kökeni, dini, dili, mezhebi ne olursa olsun her işçi-emekçi fabrikasında, işyerinde İşçilerin Birliği, Halkların Kardeşliği temelinde, Irkcılığa ve Şovenizme Karşı sınıf temelinde örgütlenmeli, sınıf temelinde mücadele etmelidir.

Arif Benol

1 Mayıs'ın Doğuşu

1890 yılından beri 1 Mayıs işçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü olarak kutlanıyor. 1886'da Amerika'nın Chicago kentinde 40 bin işçi, 8 saatlik çalışma saati talebiyle kitlesel bir greve gitti. Bu grevden ürken patronlar karşı saldırıya geçti ve meydana gelen olaylarda polisler işçilerin üzerine ateş açarak 4 işçiyi katletti, çoğunu da yaraladı. Bu kitlesel eylemden ve burjuvazinin saldırısından sonra, 8 saatlik işgünü talebinin desteklenmesi için 1 Mayıs'ın her yıl **"birlik, mücadele ve dayanışma"** günü olarak kutlanmasına karar verildi.

1 Mayıs'ın doğuşuna kaynak olarak McCormik fabrikasında patlayan olaylar, sonrasındaki kitlesel grev ve patronların işçi katliamı gösterilir. Ancak 1 Mayıs'ın doğuşunu hazırlayan sebepler, işçi sınıfının 8 saatlik işgünü talebi için gerçekleştirdiği irili ufaklı eylemlerle, çatışmalarla örülmüştür. 1886'da yaşanan en büyük çatışma da bardağı taşıran son damla olmuştur.

1830-1847 yılları arasında İngiltere'de 8 saatlik işgünü için çeşitli işçi eylemleri görülür. İşgününün sınırlanmasına ilişkin

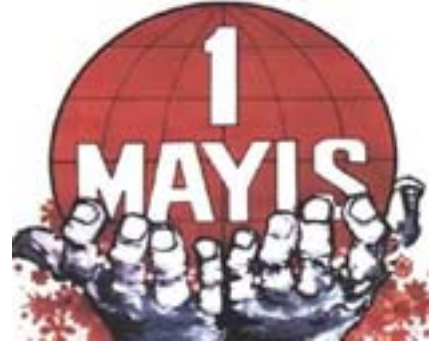
önlemler ilk defa bu ülkede gerçekleşmek zorunda kalır. Fransa'da 1848 devrim yıllarının önemli konularından biri de budur. Nitekim devrimin ertesinde burjuvazi Paris'te çalışma süresini 11 saatten 10 saate indirmek zorunda kalır.

8 saatlik işgünü talebinin ilkeleşmesi ve bu amaçla eylem gerçekleştirilmesi fikri, Amerika'ya Avrupalı göçmenler tarafından taşınmıştır. Amerika'da 8 saatlik işgünü için mücadele, sendikalaşma çabalarıyla iç içe girmiştir.

1868'de, işçilerden gelen baskılar altında, Amerikan hükümeti kamu kesiminde 8 saatlik işgünü benimsenmek zorunda kalır. Bu gelişme aynı kuralın tüm sektörlere yaygınlaştırılması yolundaki mücadelelere güç katar.

1884'de Chicago'da toplanan AFL'nin (Amerikan İş Federasyonu) 4. kongresinde, 8 saatlik işgünü hedefinin 1 Mayıs 1886 tarihinden itibaren gerçekleştirilmesi için mücadele edilmesi kararı alınır. Böylece, 1 Mayıs günü işçi sınıfı mücadeleleri tarihi içinde ilk defa yer almış olur.

Chicago kongresinde alınan kararlar, Amerikan işçi hareketinde derin yankılar uyandırır. 1885 yılı

boyunca yoğun propagandalarla harekete geçen Amerikan işçilerinin ortaya koydukları eylemler, 1886 yılı 1 Mayıs'ı yaklaştıkça hararetlenir. 1 Mayıs 1886'da Amerikan işçileri tek bir slogan etrafında birleşmişlerdir: "Bugünden itibaren hiçbir işçi günde sekiz saatten fazla çalışmayacaktır. Sekiz saat çalışma! Sekiz saat dinlenme! Sekiz saat eğitim!"

28 Nisan 1886'dan itibaren, Chicago'da Milwaukee'de eylemler başlar. Gösterilerin kapsamından dehşete düşen burjuvazi, eylemci işçilere ateş açtırır ve 8 işçi öldürülür. Bunun üzerine Chicago işçileri, 1 Mayıs 1886'da bir grev başlatırlar. McCormick tarım fabrikalarının patronları 1400 işçiyi sokağa atarak yerlerine grev kırıcı işçileri yerleştirirler.

Grevciler, 3 Mayıs günü, "sarı" olarak nitelendirdikleri işçileri protesto etmek için fabrika çıkışında toplanırlar. Polis oradadır. Çatışma başlar. Polis kurşunlarıyla 6 işçi ölür, 50 kadarı yaralanır. 15 bin kişilik işçi topluluğu, konuşmaları dinledikten sonra dağılırken polislerin arasına düşen bir bomba, 8 kişinin ölümüne ve 60 kişinin yaralanmasına neden olur. Bunun üzerine polis, toplu kalabalık üzerine yoğun ateş açar. Burjuvazi ve hükümeti, bu olayları işçi liderlerini tutuklatma yolunda değerlendirir. Tutuklananlardan sekizi hakkında dava açılır. Bombayı kimin attığına dair kesin bir delil bulunamamış olmasına rağmen, yargılanan işçi önderlerinden yedisi ölüm cezasına ve sekizi ömür boyu hapse mahkûm edildiler. Ölüm cezasına mahkûm edilenlerin dördü (Parsons, Spies, Fisher ve Engel), 11 Kasım 1887'de burjuvazinin cellatları tarafından idam edildiler.

Sahin Yıldırım

Devrimci Troçkist bir işçi olan Akın Rençber 1996 1 Mayıs gösterilerinde polis tarafından gözaltına alındı. Burjuvazinin cellatlarının yoğun işkenceleri sonucunda şehit düşere aramızdan ayrıldı. Katillerini biliyoruz. Akın Yoldaşı unutmamak, unutturmayacağız. Sosyalizme dek hep bizimlesin!

Sermayenin Tüm Saldırılarına Emperyalist İşgallere Rejimin Baskı ve Şiddet Uygulamalarına Karşı 1 Mayıs'ta Alanlara

Bundan 120 yıl önce uzun ve kötü çalışma koşullarına karşı Amerika'da, Şikago'lu tekstil işçilerinin önderliğinde başlayan 8 saatlik işgünü mücadelesi, grev ve mitingler sonucunda kazanımla sonuçlanmıştı. Bu mücadelenin bir sonucu olarak, 1889 yılında Uluslararası İşçi Birliği (II. Enternasyonal) 1 Mayıs'ı uluslararası işçi sınıfının **birlik, dayanışma ve mücadele günü** olarak ilan etti. Aradan geçen on yıllar boyunca dünyanın dört bir yanında işçi sınıfı ve emekçiler birlik, dayanışma ve mücadele günü olarak 1 Mayıs'ı kutladılar. Ve şimdi yeni bir 1 Mayıs'a hazırlanıyoruz.

Sömürü, işgal, baskı ve şiddet her yerde... saldırılar artarak devam ediyor...

Dünyada ve Türkiye'de sermayenin işçi sınıfına ve emekçi kitlelere yönelik saldırısı artarak devam ediyor. Açlığın, yoksulluğun, işsizliğin kitlesel boyutlara ulaştığı; emperyalist işgalin, sömürünün ve saldırganlığın arttığı bu süreçte, uluslararası işçi sınıfının daha çok birlik ve dayanışmaya ihtiyacı var.

Ortadoğu halkları, zengin enerji kaynaklarına sahip olmak suçmuş gibi bedelini kan ve gözyaşı ile ödüyor. ABD emperyalizmi, dünya çapında egemenliğini güçlendirmek, enerji kaynaklarına sahip olmak için zora, şiddete ve işgale başvurmaktan çekinmiyor. Afganistan, Filistin ve Irak kanıyor; emekçi yoksul halkların yaşadığı acılar, insanlık tarihine kara bir leke gibi düşüyor. ABD emperyalizmi şimdi de Suriye ve İran'ı hedef göstererek, bölgede yeni çatışmalara zemin hazırlıyor.

Sermaye güçleri dünyada olduğu gibi Türkiye'de de ucuz iş gücü ve daha fazla kâr peşinde. Patronlar kârlarına kâr katmak için işçileri sömürecek, baskı altına alacak, esnek çalıştıracak yasal düzenlemeleri gerçekleştiriyor. Hükümetler de bu sömürüye uygun yasalar çıkararak sermayeye hizmet ediyor.

Patronların kârları büyüdükçe yoksulluk ve işsizlik de aynı oranda büyüyor

AKP hükümeti her vesileyle ekonomide "büyüme" olduğunu açıklıyor. Ama kimin için? Bunu açıklamıyor ama her şey ortada! Toplumun çoğunluğunu oluşturan işçiler, emekçiler ve tüm yoksul kitleler bu "büyüme"den yararlanabiliyor mu?

Kapitalist ekonomiye yoksulların ve milyarderlerin ekonomisi olarak bakacaklarsak, ikisi de büyümekte. İşçi sınıfını sömüren bir avuç kapitalist, zenginleşerek dünya milyarderleri sıralamasında yerini alırken, Türkiye işçi sınıfı ise Avrupa ülkeleri arasında işsizlik ve yoksulluk sıralamasında en sonlardaki yerini alıyor. Patronlar sadece işçi ve emekçileri değil bu hayatta varolan her şeyi sonuna kadar tüketme, çürütme haklarını kendilerinde görüyor. Son olarak İstanbul Tuzla'da ortaya çıkan zehirli varillerin çok büyük bir ilaç firmasına ait olduğu açığa çıktı. Atıklar bulunan

varillerle sınırlı değil ve sadece tek bir patron değil birçoğu çevreyi kirletmenin ucuz çekiciliğini kullanmakta. Hükümet ve belediyeler ise bu patronlara kolaylık sağlamak dışında bir iş daha yapıyorlar: milyarder patronların mutluluğunu, açlık ve yoksulluk içinde yaşayanların mutluluğu gibi göstermeye çalışmak...

AKP hükümeti işçi ve emekçi düşmanıdır!

AKP hükümeti işçi sınıfından ve emekçi kitlelerden aldığı oylarla iktidara geldi. Hükümetin ilk üç yıllık icraatlarına işçi düşmanı saldırılar damgasını vurdu. AKP hükümeti, patronların işçileri daha fazla ve esnek çalıştırabileceği *Yeni İş Yasası*'ni çıkartarak, işçi sınıfının 120 yıl önce mücadele ederek kazanmış olduğu 8 saatlik iş gününü 9 saate yükseltti.

Emeklilik yaşını kadınlarda 58, erkeklerde 60 yaşa çıkarmakla yetinmeyerek Genel Sağlık Sigortası aldatmacasıyla da emekliliği kademeli olarak 68 yıla, prim gününü de 9 bin güne çıkarmak istiyor. Kısacası hükümet sermaye için, devleti küçültme adı altında başta eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik olmak üzere kamu hizmetleri tasfiye ederek paralı hale getirmenin yollarını yasallaştırmakta.

18 milyon kişinin yoksul olduğunu açıklayan Türkiye İstatistik Kurumu, şimdi de 1 milyon 700 bin civarında işsiz iş bulmaktan umudunu yitirdiğini belirlemiş. TÜİK işin kolayını bulmuş, bu işsizleri umutsuz vaka olarak tespit etmiş ve işsizlik kategorisinden çıkarmış. Ne güzel, ne kolay değil mi! Böylece işsizlerin sayısı resmi rakamlara göre bir çırpıda düşmüş olacak. Hükümet de başarılı olduğu yalanını zıralamaya devam edecek. Oysa işsizlik düşmüyor, artıyor. Hükümet güneşi balçıkla sıvayamayacak...

Kürt halkına yönelik baskı ve şiddet son bulmuyor...

Bir yandan işçi sınıfının kazanımlarına saldıran burjuvazi, diğer yandan ise Kürt halkına karşı imha politikalarına hız verdi. Devlet, Şemdinli'de suçüstü yakalandı. Suçu organize edenler TSK'nın "büyük anıt"larıydı. Sekiz ay önce Diyarbakır'da Kürt sorununu lafta da olsa kabul eden hükümet, devletin kışkırtmasıyla büyüyen Diyarbakır olayları sonrası bizzat başbakan Erdoğan'ın ağzından, kadınları ve çocukları hedef göstererek iki yüzlü politikası bir kez daha göstermiş oldu.

Diyarbakır olaylarıyla birlikte milliyetçiliği, ırkçılığı ve şovenizmi palazlandırmak isteyen sermaye düzeninin asıl hedefi, Kürt halkı üzerinden toplumun tüm ezilen ve sömürülen kesimlerine yönelik baskı koşullarının yasal zeminini hazırlamaktır. Nitekim elimiz kolumuz bağlı diye sızlanıp duran asker-polis

gücünün doğrudan baskı ve yönlendirmesiyle Yeni Terörle Mücadele Yasa Tasarısı derhal gündeme sokuldu. Elinin kolunun bağlı olduğunu söylemesine rağmen Diyarbakır'da içinde çocuklarında olduğu 13 kişiyi öldüren kolluk kuvvetinin eli kolu çözüldüğünde neler yapabileceğini biliyoruz. Yaşadıklarımızı henüz unutmadık! Kürt-Türk, Alevi-Sünni ayrımına gitmeden kitlesel bir 1 Mayıs'ın yaratılmasının, sermayenin provokasyonlarına yanıt olacağını bilincindeyiz. Bu yüzden 1 Mayıs alanında halkların kardeşliği sloganını haykırmalıyız.

Ne patron, ne sendika ağası... İşçi sınıfının birlik ve mücadelesi

İşçi sınıfına pervazsızca saldırılarının arttığı bir dönemde, sendikaların başına çöreklenmiş bürokratlar kollarını kıpırdatmaz durumda. İşçi sınıfının birlik ve dayanışmaya en acil şekilde ihtiyaç duyduğu bu süreçte dahi, Türk-İş Sendika Konfederasyonu'nun başındaki bürokratlar, işçileri özenle bir araya getirmek adına 1 Mayıs'ı ayrı ayrı kutlama niyetlerini açık ettiler. 1 Mayıs'ı kapalı salonlara hapsetmek istediler. Sahtekarlıklarını gizlemek içinde, "biz işçimizin burnunun kanamasını istemiyoruz" dediler. Bu niyet ve sahtekarlıkları geçmişte çok denediler, ama tutmadı, bugünde tutmayacaktır. Bu ihanet çizgisini görüyor ve mahkum ediyoruz. İşçilerin haklarını savunmak yerine patronlara değnek olanlar işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin gerçek temsilcisi olamazlar.

Bugün işçi sınıfının örgütsüzlüğünden ve dağınıklığından yararlanan emperyalist-kapitalist güçler, saldırılarını arttırmaya devam edecektir. Buna karşın işçi sınıfı sermayeye dur diyebilecek bir güce sahip. Kazanılmış hakları korumanın ve yeni hak ve özgürlükler elde etmenin yolunu, 100 yıldan daha uzun süre önce mücadele eden işçi sınıfı, emekçiler ve sendikalar göstermişti. Bugünde Ortadoğu'dan Avrupa'ya, Latin Amerika'dan Asya'ya kadar işçi sınıfı ve emekçi halklar verdikleri kavgayla, gösterdikleri direnişle, be-

deller ödeyerek bu mücadele gücünü göstermeye devam ediyorlar... ve geleceğimizi ancak böyle kazanabiliriz; ve 1 Mayıs'ın anlamı da budur.

İşçi sınıfı, Kürt halkı, tüm ezilen ve sömürülen kesimler birlik ve mücadele için 1 Mayıs'a...

1 Mayıs'ı kutsal bir tören olmaktan çıkartıp gerçek anlamını vermek isteyen her işçi, işçi sınıfının yeni bir yükselişinin mimarı olmak isteyen her devrimci, önüne tek bir hedef koymalıdır: tüm gücüyle işçi sınıfına kenetlenmek, fabrika ve işyerleri temelinde örgütlenmek, kök salmak ve sonsuz bir sabırla mücadele etmek...

İşçi sınıfının köhnemiş kapitalist düzenden hiçbir beklentisi olamaz. Büyük ama içi boş laflar etmek kolaydır. Sendika ağaları ve sahte kurtarıcılar bunu çok iyi becerir. Oysa önümüzde çok zor bir görev var: tüm saldırılara, baskı ve şiddet uygulamalarına karşı yılmamak; en küçük hak ve özgürlüklerimiz için dahi iğneyle kuyu kazmaktan çekinmemek; bir duvarcı ustasının titizliği ve sabırla tuğlaları yükseltmek. Evet, bugün bu sabır ve inançla bir tuğla daha koymak için 1 Mayıs alanlarını doldurmaya, mücadeleye, birlik ve beraberliğe...

Ücretler azaltılmadan, iş saatleri düşürülsün. Haftalık çalışma saati 35 olsun! Mevcut işler, bütün işçiler arasında paylaştırılsın!

Özelleştirmelere hayır! Özelleştirilen işletmeler yeniden millileştirilsin! KİT'lerde işçi denetimi!

Genel Sağlık Sigortası aldatmacasına hayır!

Kürt halkına anadilde eğitim başta olmak üzere, emekçilerin, kadınların, gençlerin tüm demokratik, siyasi hak ve özgürlükleri tanınsın!

Kürtler ve tüm halklar için kendi kaderini tayin hakkı!

Irak'ta emperyalist işgale son!

Emperyalizm Ortadoğu'dan Dışarı!

Yaşasın İşçilerin Birliği, Halkların Kardeşliği!

Yaşasın 4. Enternasyonal! Yaşasın Proletarya Enternasyonalizmi!

1 Mayıs Coşkuyla Kutlandı

Birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs çalışma günü olmasına ve tüm engellemelere rağmen tüm dünyada ve Türkiye'de coşkuyla kutlandı. Geçen yıl Türkiye'de 52 ilde kutlanan 1 Mayıs bu yıl 40 ilde kutlandı. Bazı illerde güvenlik gerekçesiyle devlet 1 Mayıs kutlanmalarına izin vermedi.

İstanbul'daki kutlamalar üç ayrı yerde yapıldı. Kartal meydanında Türkiye Komünist Partisi'nin (TKP) düzenlediği miting yaklaşık 3 bin kişi ve Tepebaşı'nda İşçi Partisi'nin (İP) düzenlediği miting de yaklaşık 400 kişi katıldı.

En büyük miting ise Kadıköy'de yapıldı. İşçilerin ağırlıkta olduğu mitingde 25-30 bin civarında katılım oldu. Sendikalar geçen yıllara göre daha düzenliydi. Miting önceki yılların aksine herkesin alana girmesinden sonra başlatıldı. Daha önceki yıllarda kitlenin çoğu miting alanına girmeden kutlamalar başlatılıyor ve kitle meydana girmeden de miting bitirilmiş oluyordu. Bu anlamda alana tüm kortejlerin girmesinin beklenmesi olumlu oldu. Miting çok coşkulu geçti. Miting alanına gelemeyen bazı bölgelerdeki işçiler ise öğlen yemeğinde, davul-zurnalı kutlamalar gerçekleştirdiler.

Burjuva medya her yıl olduğu gibi bu yılda büyük bir coşkuyla kutlanan 1 Mayıs'ı çarpıtarak verdi. İstanbul'daki katılımı 7-8 bin diye gösteren, küçük bir kaç olayı abartarak yine kan döküldü diye sunan burjuva medya "olaylı 1 Mayıs" çarpıtmasından vazgeçmedi. Kuşkusuz bunu yapmalarının nedeni kitleleri sindirip, katılımlarını engellemek. Her yıl olduğu gibi bu yılda başarılı olamadılar çünkü burjuva medya günler öncesinden kavgayı görüntülerini televizyon ekranlarından, gazete sayfalarından yansıtmaya ve üstelik mitingin hafta içine gelmesine rağmen katılımın büyük ve mitingin coşkulu geçmesini engelleyemedi.

Her yıl olduğu gibi bu yılda polis 1 Mayıs'ı kutlamak isteyen işçi sınıfına ve emekçilere saldırdı. Polisin amacı açık. İşçi ve emekçileri yıldırma, korkutma, sindirme... bu baskı ve şiddet uygulamaları kabul edilemez ve işçi sınıfını, emekçileri 1 Mayıs'ı kutlamaktan alıkoyamaz. Her günümüz 1 Mayıs'ta olduğu gibi birlik, mücadele ve dayanışma günü olsun.

Sosyal Güven(siz)lik Yasa Tasarısı

İMF'nin emirlerini yerine getirmek için sermaye ve medya patronları tarafından iktidara getirilen AKP hükümeti kendisine verilen görevleri yerine getirmeye devam ediyor. Son olarak meclisten geçirilen sosyal güven(siz)lik yasası ile kimlerin hükümeti olduğunu bir kez daha ortaya koydu. Bu yasaya CHP dahil tüm muhalif partiler neredeyse hiç ses çıkarmazlarken, sendika bürokratları göstermelik bir emekçi referandumunu yapmakla yetindiler ve bu referandum'da 2.5 milyon kişi yasaya "hayır" dedi. Sendika ağaları bunun ötesine geçmek istemediler.

Yasa İle Neler Değişiyor?

Gelin hep birlikte bu yasayı mercek altına alalım, bakalım yasa bizlere ne getiriyor? Öncelikle emeklilik yaşı, kademeli olarak arttırılarak 2007'den itibaren 2041'e kadar 68'e yükseltiliyor. Prim ödeme gün sayısı da aynı şekilde her yıl yüz gün olmak sureti ile 9000 güne çıkartılıyor. Yani yirmi beş yılı aşkın bir süre kesintisiz çalışmamız gerekecek. Diyelim çok iyimser bir gözle baktık ve yirmi beş yıl çalıştık. Emekli olduk mu? Hayır! Bu defa da yaş sorunu engel. 68 yaşı bekleyeceğiz Türkiye koşullarında bu mümkün mü? Başbakanın devrim dediği yasayı irdelemeğe devam edelim. Genel Sağlık Sigortası yasası ile Sosyal Sigortalar Yasası'nın dikkat etmemizi gerektiren bazı bölümleri şöyle;

*Birçok hastalığın tedavisi sigorta kapsamı dışında kalacak ve sigorta hiçbir ödeme yapmayacak; yalnız ilaç alırken değil muayene olurken, ortez ve protez alırken de ek ödeme yapacağız.

*Genel Sağlık Sigortası Yasası devlet memurlarına artık sağlık primi ödeme yükümlülüğü getirecek ve memur maaşları % 5 düzeyinde azalacak.

*Emekli maaşı % 33' e varan oranda azalacak.

*Ortalama yaşam süresinin kadınlarda 71, erkeklerde 67 olan ülkemizde emeklilik yaşı önce 65'e, 2041'de 68 yükseltilecek; yani ölünce emekli olacağız.

*9000 işgünü çalışmayan kişi emekli olamayacak. 9000 işgünü tamamlayan emekli maaşı alabilmek için 65 yaşına kadar bekleyecek.

Bizce, en büyük tehlike bazı emekçilerin durumun önemini tam olarak kavramamaları. Bu durumun kendilerini fazla etkilemeyeceğini düşünmeleri... Çünkü yasa 2007'den itibaren kademeli olarak uygulanacak. Evet, belki durum şimdilik böyle gözüküyor. Ama bizim çocuklarımız, onlar geleceğin emekçileri, onların geleceğine ipotek koymaya hiç kimsenin hakkı yok! Bizler onların geleceğini bugünden korumak ve onların haklarını kollamak zorundayız.

Emekli-Sandığı, SSK ve Bağkur'a Veda

Yıllardır emeklilerin kara gün dostu olan, aylıklarının temin etme dışında tedavilerinden, düşün harcamaları ya da cenazelerine değin onları yalnız bırakmayan üç dev kurum Meclis'te kabul edilen yasayla tarihin sayfalarında yerini aldı. Kamu ve özel sektör çalışanlarının sosyal güvenlikte farklı muamele görmesine yol açan Emekli Sandığı, SSK ve BAĞ-KUR'u kapatarak yerine Sosyal Güvenlik Kurumu'nu (SGK) oluşturan yasa Meclis'te AKP oylarıyla kabul edildi.

Yasaya Tepkiler...

TBMM' de görüşülen Sosyal Güvenlik Reformu'nun geri çekilmesini sağlamak amacıyla DİSK, KESK, TMMOB, TTB ve Halkevleri üyeleri, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasası'nı protesto etmek için Kızılay'dan TBMM'ye kadar zincir halinde yürüdü. "Zincir eylemi" sırasında polis kitleye saldırdı.

Eylemciler, öğle saatlerinde Kızılay Süleyman Sırrı Sokak'ta toplandı. "Sosyal güvenlik yasasına yüzde 99.4 hayır", "Halktan geçmeyen yasa, meclisten geçecek mi?" yazılı dövizler taşıyan eylemciler, tek sıra halinde zincir oluşturarak Mithatpaşa, Meşrutiyet caddeleri ve Atatürk Bulvarı güzergahından geçerek, TBMM' ye yürüyüşe geçtiler.

Bu tür eylemler hükümete ve patronlara geri adım attıramaz. Sendikacılar da bunu çok iyi biliyorlar. Ancak bir şeyler yapıyor gibi gözükme için böyle eylemler örgütüyorlar. Oysa ellerinde gerçek bir silah var: Genel Grev! Ancak bunu kullanmak istemiyorlar. Biz emekçiler grev silahını kullanmak için mücadele etmeliyiz. Sermayenin ve İMF'nin isteklerini emir telakki eden bu işçi düşmanı hükümete emekçiler gereken cevabı meydanlarda verecektir. Ve bu hükümet işçi düşmanı diğer hükümetler gibi yaptıklarının hesabını vermek zorundadır.

Jiyan

Fabrikalardan mektuplar

Tekstil

Birleşen İşçiler Yenilmezler

Sözleşme yasal sürecin sonuna doğru giderken, patron var olan bütün gücünü kullanıyor. İşçilerin hassas olduğu parasal konuyu çok iyi bilen patron, bunu kullanmaya başladı. İlk başta avansları yatırmadı. Bunun karşısında sabreden işçiler aynı gecikmenin "aylık ücretlerde olursa gereken neyse yapalım" diyorlardı. Avanslar on gün gecikmeyle yatırıldı.

Bunun üzerine işçilerle bir toplantı kararı alındı. Toplantıda ayın beşinde aylık ücretler yatmazsa o akşam iş çıkışı alkışlarla dışarı çıkacağız, aynı akşam bir toplantı yapılacak dendi. Ayın beşi geldi aylıklar o gün yatırılmadı. Alınan karar uygulandı. Hepimiz alkışlayarak dışarı çıktık. Toplantının yapılacağı yere gittik. Toplantının gündemi, eylem çeşitleri ve kaç gün süreceği tartışıldı. İlk başta eylemin aylıklar yatana kadar yapılacağı kararı alındı.

Daha sonra eylem çeşitleri konusunda bazı öneriler geldi. Üretimi yavaşlatma, basın açıklaması ve

fabrikaların önünde alkışlayarak yürümek gibi. Ama temsilciler nedense bu önerilere pek sıcak bakmadılar. Onlar daha çok fabrika içinde alkışlı eylemden yanaydılar. Çoğu işçinin ısrarına rağmen, temsilciler fabrika içindeki alkışlı eylemde diretiler. Bu doğrultuda karar alındı. Eylem bir hafta sürdü. Sendikacıların araya girmesiyle eylem sona erdi.

Bu süreçte patron, müdür ve ustaların baskıları daha da arttı. Eylem sürecinde ön plana çıkan 35 işçiyi tespit eden patron, bir hafta sonra üst katı yeniden faaliyete geçirip bu 35 kişiyi üst kata aldı. İşçileri üst kata alarak, alt kattaki

çalışan işçilere gözdağı vermeye çalışan patron baskılara devam ediyor.

Patronun bütün bu baskı ve bölme girişimleri işe yaramayınca bir önceki sözleşmede yaptığı para politikasını uyguladı. Patronun bunu yaparken sendikacılarla işbirliği yaptığı açık. Bu durum bir şekilde sendikacılar tarafından bizlere açıklandı. Patronla en son yaptıkları toplantıyı işçilere açıklayan sendikacılar, "*patronun son söylediği ilk 6 ay yüzde 4, ikinci altı ay yüzde 3 ve bir sonraki sene enflasyona göre zam*" dediler; biz de onlara inebileceğimiz son noktayı söyledik, "*yüzde 15'den yüzde 10'a ve her altı ay için, artı 3 ikramiye.*"

Bunun üzerine patronun, "*fabrikayı kapatırım*" demesi üzerine sendikacılar da "*madem öyle o zaman tazminatları konuşalım*" diyor ve patronun tamam demesi üzerine sendikacılar bu konuyu son bir defa işçilere aktaracağını söylüyor. Bunun üzerine konuyu bize aktaran sendikacılar yaptıkları son görüşmede her şey bitti havası yaratarak, işçileri tazminata odakladılar. Patron ayrıca "*tazminatları iki seneye yayacağını söyledi*" ve sendika avukatı patron adına hiç bir mal varlığı olmadığını ekledi.

Aynı avukat bundan bir ay önce patron makinelerini götürmeye çalıştığında işçiler buna engel olma kararı alıp, iş yavaşlattılar. Bizi caydırmak için gelen avukat "*arkadaşlar makineler patronun istediği yere götürür, buna bir şey yapamayız*" demesi üzerine bir işçi arkadaşımız "*makineler giderse tazminatlarımız ne olacak?*" diye sormuştu. Aynı avukat o gün "*burası büyük bir şirket, birçok mal varlığı ve gayrimenkulu var. Kapatırsa sizlerin tazminatını bir taksitle yasal olarak vermek zorundadır*" demişti.

Aynı işçi arkadaşımız avukatın kendisine bu söylediklerini

hatırlatınca avukat gözümüzün içine bakarak ben böyle bir şey söylemedim demesi birçok işçi tarafından tepkiye neden oldu. Yani bile bile yalan konuşuyordu. Bunun da bir mantığı vardı. Patron ve sendikacılar uygulayacakları para politikasının alt yapısını hazırlıyorlardı.

Hayat pahalılığı karşısında açlık sınırının altında aldığımız aylıklar yetmediği gibi işçilerin birde kredi kartı borcu yükü var. Böyle sıkıntı içinde olan bir kısım işçiler bunun bir fırsat olduğunu söyleyip tazminatın bir iki seneye yayılmasından da çekindikleri için tazminatlarını alarak çıktı. Çıkanların arasında sendika üyesi arkadaşlarımız da var. Giden arkadaşların yarattığı moral bozukluğu üzerine bir toplantı kararı alındı. Toplantıya 60 işçi katıldı. Toplantıya bu sefer sendikanın başka yöneticileri katıldı. İlk önce işçilerden soruları alındı.

Birçok arkadaşımız bu durum karşısında, "*neden temsilci ve sendika sessiz kaldı?*", bir iki arkadaşımızda, "*bizi bu noktaya sendikacılar getirdi, neden böyle yaptınız?*", bir arkadaşımız da, "*kendi çıkması haricinde çıkarılmalara karşı sendikanın tutumu ne olacak?*" diye sordu. Bütün soruları alan sendikacı usta bir şekilde bütün sorulara genel bir açıklamayla cevap verdi.

Bütün bunların yanı sıra siyasi bir çevreden bir arkadaş kimsenin atılmaması şartıyla ben bu sözleşmeyi bu şekliyle kabul ediyorum demesi işçilerde soğuk düş etkisi yarattı.

Aylardan beri mücadeleden, hak almaktan, örgütlülükten, sınıf bilincinden bahseden bu arkadaşta bunu neden yaptığı sorulduğunda arkadaş, "*buradaki örgütlülüğün bozulmasını istemediğini, her şeyin ekonomi olmadığını, buradaki örgütlülüğü çevre fabrikalara yayarsak ancak o zaman bir mücadele verilir*" dedi. Peki soruyoruz: sıradan işçilerin dahi

Fabrikalardan mektuplar

benimsemediği patronun önerisini bu arkadaş nasıl benimseyebilir? İşçiler ne için örgütlenir? İşçiler ilk başta ekonomik ve sosyal hakları için mücadeleye başlarlar. Bilinçli bir mücadele sayesinde ekonomik ve sosyal haklarda bir kazanın söz konusu olabilir.

Bilinçli işçiler veya devrimcilere düşen görev böyle bir zorlu süreçte işçilerle birlikte ortak kararlar almak ve bu alınan kararları ortak hayata geçirmek olmalıdır. Yoksa genel örgütlülükten bahsetmek ya da mücadeleyi diğer fabrikalara yaymak gerekir fikrinin arkasına sığınarak aslında sendikacıların bile bu süreçte böyle bir tutum almazken bu "bilinçli" işçinin bu tutumu, aslında sendikacıların rahat nefes almasına olanak sağladı. Yani işçilerinin birliğini sekteye uğrattı. Pekiyi bu arkadaş daha kendi yanınızdaki işçileri örgütleyemezken, nasıl olur da çevre fabrikaları örgütleyecek? Bu arkadaşın her fırsatta bu tutumuyla sendikacılara yanaşmaya çalıştığı belli oluyor. Bakalım sendikacılar bu "bilinçli" işçiyi ödüllendirecekler mi? İşçiler bu işçinin tutumunu tepkiyle karşıladı.

Bizler işçilerin en temel sorunlarına yaklaşırken onların fikrini almamız. Yoksa kendi penceremizden kendi doğrularımız bazen bizleri yanlış yollara saptırabilir. Bu yüzden bizler işçilere karşılaşılabilecekleri tüm sorunları tüm çıplaklığıyla açıklamalıyız. Mümkünse onlarla birlikte kararlarımızı ortaklaştırmanın yollarını bulmalıyız. Özellikle bu sözleşme gibi önemli bir süreç ise daha dikkatli davranmak gerekir.

Bir Grup İşçi

Patron Önerdiyse Düşünmek Lazım...

19 Mayıs Gençlik ve Spor bayramına bir ay var. O gün tatil., fabrika çalışmıyor. İdare duyuru

astı "mayo bölümleri 19 Mayıs da mesai olacak" diye. Daha önceleri mesaiye kaldığımızda saat 15'de çaya çıkıyorduk. 15 dakika çay paydosu yapılıyordu. Duyuruda bu paydosun kaldırıldığı yazılıydı.

Duyuruyu okuyan işçiler "daha bir ay var ne kadar uyanıklar" diyenlerin sayısı fazlaydı. 19 Mayıs Cuma'ya geldiği için Cumartesi mesaiye bırakmayacaklarını söylüyorlar. Onun yerine Cuma günü çalıştıracaklar. Milli bayramlar da mesai ücreti yüzde yüz ödenmesi gerekiyor. Patron uyanıklık yaparak normal gün gibi çalıştırmak istiyor. Hak gasplarına karşı hakkımızı savunalım, örgütlenelim.

Bir İşçi

Patronlar Kârları İçin Rekabete, İşçiler Sefalet

Yeni bir işyerinden merhaba. Firma iç piyasaya kendi ismi ile mal üretiyor. 450 civarında işçi çalışıyor. Bunların yaklaşık 150'si kadın işçi. Bugüne kadar hiçbir tekstilde görmediğim miktarda iş çıkıyor. 65 kişilik bantta 3 binden az adet verilirse ustalar yazıhaneye çağrılıyor. Ustalar da 3 bin adedi çıkarmak için bize her türlü baskıyı uyguluyorlar. Küfür etmek de dahil. İşçiler şubat ayının zammını hala alamamışlar, bu sayede bazı işçiler hala zam için kendini göstermek sevdasındalar.

Oysa müdür açıklamasında, "tekstilin çöküşü ve kendilerinin rekabetten dolayı zamları enflasyona göre vereceğini" söyledi. Yani patronlar rekabete, işçiler sefalet. Sabah 07.30'da evden çıkıyoruz akşam 19.30 paydos; eve gelene kadar 20.30'u buluyor. Sabah evden çıkış ile akşam eve gelişimiz arasında 13 saat geçiyor. Mesai yapmadan patron 13 saatimizi kendi kârı için

gasp ediyor. Herhalde bu da modern ücretli kölelik olsa gerek. Aslında önceki işyeriyle arasında hiç fark yok baskılar, sömürü aynı fakat yöntemler farklı.

Bir İşçi

Yalaka Müdür Bir İşçiyi Canından Ediyordu

Doktora giden hamile bir kadın işçi arkadaş şefe, "ben ayakta çalışmam, doktor bana oturarak çalışmam gerektiğini söyledi" dedi. Şef ise, "bana söyleme, müdüre söyle" diyerek işçi arkadaşını azarladı. Başka bölüme, kesim haneye gönderdi. O akşam işçi arkadaş fenalaşarak hastaneye kaldırıldı. Biz ilk başta çocuğunu düşürmüş diye duyduk, ama düşmemiş, hastanede gözetim altında tutuluyormuş. Patronun ve yalakalarının yüzünden neredeyse bir insan ve bebeği canından oluyordu.

Bir İşçi

Metal

İşçi Sağlığı Önemsenmiyor

Çalıştığım fabrikanın patronu her gün hedef büyütüyor ve bizlerden her geçen gün daha fazla performans göstermemizi istiyor. Patron daha fazla işin çıkması için gösterdiği hassasiyeti işyerinin sağlık koşulları için tabii ki göstermiyor.

Ağır sanayide çalışıyoruz. Makine ve gres yağlarının su gibi kullanıldığı bir ortamda nasıl sağlıklı olabiliriz? Üstelik idare hasta olduğumuzda gece vardiyasına döndüğümüz zaman hastaneye gideriz diye vizite kâğıdı bile vermiyor.

Fabrikalardan mektuplar

Sağlığımız patronun umurunda bile değil, onun için önemli olan makinelerin çalışma sürekliliği

kaybolmasın. Yani, bizim robot gibi çalışmamızı istiyor. Fabrikada çalışmakta olan işçilerden bir kaç plastik kokusu yüzünden astım hastalığına yakalandı. Buna rağmen patron halen fabrikaya havalandırma sistemi taktırmadı hatta lavabolara el yıkamak için sabunu dahi çok görüyor.

Patron sağlık için harcaması gereken parayı ham maddeye yatırıyor. İşçilerin sağlığına önem vermediği gibi, daha sağlıksız çalışma ortamları yaratılıyor. Biz inanıyoruz ki işçiler birlikte kendi sorunlarına kafa yormaya başladıkları andan itibaren çalışma koşulları artık eskisi gibi olmayacaktır.

Bir İşçi

İş Güvenliğimiz Engelleniyor

Şubat ayında "İş kazaları ve İş Güvenliği" konulu bir seminer veren Çalışma Bakanlığı'nda görevli bir müfettiş iki ay sonra fabrikayı tekrar ziyaret etti. Bu kez iş güvenliği açısından ilk sıraya koyduğu ve hemen yapılmasını istediği iki talebi vardı:

1) Vinçlere siren takılması: Bu sayede vinç hareket halindeyken siren çalacak ve işçiler siren sesini duyduklarında vincin hareket ve dolayısıyla tehdit alanından uzak duracaklardı.

2) Vinçlerin kancalarına kelepçe takılması: Bu sayede vincin taşıdığı malzemenin sallanma esnasında kancadan kurtulup düşmesi engellenecekti.

Bu talepler hemen yerine getirildi. Bütün vinçlere siren ve kelepçe takıldı. Ancak patron yine vahşi yüzünü gösterdi. Vinçlere takılan kelepçeleri kancaların gövdesine bağlatarak kullanılmasını engelledi. Çünkü patronu

kaygılandıran şey, işçilerin bu kelepçeleri takip çıkartırken vakit kaybetmesi ve bunun üretime olumsuz yansması ihtimaliydi.

Üretim esnasında en küçük bir vakit kaybına tahammül edemeyen patron, işçilerin sakat kalma veya hayatını kaybetme ihtimaline göz yumuyor. Patronun kar hırsı onu vahşi bir hayvana çevirmiş. Maalesef onun bu tutumunu engelleyecek caydırıcı yasalar da yok, varsa da uygulanmıyor. Bugüne kadar bizzat patronun ihmalkarlıklarından kaynaklı yüzlerce kaza oldu, ama patron bunların hiçbirinin hesabını vermedi.

Müfettiş denetime geldiğinde ise, istediklerinizi yerine getirdim diyecek. Müfettiş de bunların kullanılıp kullanılmadığına dikkat etmeyecektir. Daha önceki tecrübelerimiz bize bunu gösteriyor. Ne de olsa iki tarafın da tuzu kuru. Fabrikada hayatı tehlikede çalışan biz işçileriz. O halde iş güvenliğimiz için ne gerekiyor ise bunları talep etmeliyiz ve iş güvenliği olmadan çalışmayı reddetmeliyiz. Biz canımızı sokakta bulmadık; patrona feda edecek canımız yok!

İş güvenliği olmadan çalışmaya hayır!

İş kazalarında ihmali olan patronlar yargılsın!

Her işyerine doktor!

İş güvenliği için gerekli gözlük, maske, baret vb. araçlar tüm işçilere verilsin!

Bir İşçi

Hizmet-Kargo

Hazırlıksız Yakalandık

İki ay gecikmeli olarak yüzde on zam aldık. Geçmişte olduğu gibi bu yıl da düşük zam aldık.

Bu durum işçiler arasında huzursuzluk yarattı. Bu da

yetmiyormuş gibi geride kalan iki aylık zam farklarımızı da vermeyeceklerini duyduk.

Kimi arkadaşlar tek tek gidip müdürle zamlarının arttırılmasını isteseler de olmadı, olumsuz cevap aldılar.

Birkaç arkadaş karar alıp hep birlikte konuşmak istedik, şef de müdüre iletti. Genel müdür ve yardımcısı geldi. Bizler zamlarımızın düşük olduğunu ve ihtiyaçlarımızı karşılamadığını söyledik.

Müdür işlerin iyi gitmediğini, şirketin zarar ettiğini söyleyerek bizleri kandırmaya devam etti, oysa daha iki ay önce şirkete yeni araçlar alındı ve yeni ihaleler aldıklarını biliyorduk, bunları dile getirdik. Fakat türlü bahanelerle bizleri susturmaya çalıştı.

Bir arkadaş "devletin verdiği zamlarla sizin verdiğiniz zam arasında çok fark var" dedi. Bunun üzerine müdür "asgari ücretten fazla maaş veriyoruz, beğenmiyorsanız maaşlarınızı başbakana götürün düzeltsin" dedi.

Karşılıklı birkaç konuşmadan sonra tartışma dağınklaştı. Müdür de konuyu daha da dağıtarak "nerelisin? hangi takımı tutuyorsun?" diyerek saçma sorularla geçiştirdi.

Anlaşıldı ki bunlardan ek zam alamayacağız. Çünkü daha öncesinde bir araya gelip konuşmamış, toplantıda neler talep edeceğimizi tartışmamıştık. Böylece bir zam dönemi de geçip gitti.

Biz işçiler bir araya gelip sorunlarımızı konuşup ve bunlar üzerinde örgütlenmezsek daha çok zam dönemi bu şekilde geçip gidecektir.

Bir İşçi

Hangi sonun başlangıcı?

ETA'nın (*Euskadi ta Askatasuna* – Bask Ülkesi ve Özgürlük) 24 Mart cuma gününden itibaren geçerli olmak üzere ilan ettiği “sürekli ateşkes” epeyden beri beklenen bir gelişme olmakla birlikte bir anda bütün bir İspanya'nın, hatta başta Fransa olmak üzere Avrupa Birliği ülkelerinin gündemine gelip oturdu. Söz konusu olan, kıtadaki en eski ve köklü silahlı örgütlerin sonucusunun da aktif mücadele sahnesinden nihai olarak çekilmesi miydi? ETA neden böyle bir karar almıştı ve bu seferki ateşkesin daha önce almış olduğu benzer kararlardan farkı neydi? Tarihsel hedeflerini ulaştırmış olarak mı kabul ediyordu, yoksa programını ve dolayısıyla stratejisini mi değiştirmişti? Ve nihayet, merkezi hükümet onu “*ciddiye alıyor*” muymdu?

ETA yayınladığı bildiriye, “*Bu kararın hedefi, Bask Ülkesinde diyalog, görüşme ve anlaşma yoluyla Bask halkının gereksinim duyduğu politik değişimi gerçekleştirebileceği bir demokratik süreç başlatmaktır... Bu sürecin sonunda, geleceğine ilişkin söz ve karar hakkı Basklı yurttaşlara ait olmalı, ve böylece anlaşmazlığa demokratik bir çözüm sağlanmalıdır. ETA bu sürecin ilerletilmesinin ve Bask*

Ülkesinin geleceğine ilişkin anlaşmaların gerçekleştirilmesinin, ülkenin çoğulcu ve bütünsel yapısı dikkate alınarak, tüm Basklı unsurlara ait olduğu kanaatindedir”, diyordu. Bu anlamda bildiri çok netti: ETA, tarihsel hedefi olan Bask ülkesinin bağımsızlığı programından vazgeçtiğini söylemiyor (sosyalizm şiarını çok önceleri bırakmıştı), ama bunu “*Bask halkının gerek duyduğu politik değişim*” gibisinden soyut bir ifade altında eritiyordu. Öte yandan, gene acil bir silahsızlanma ilan etmiyor, ama silahlı mücadele stratejisinin yerine “*diyalog, görüşme ve anlaşma*” ve “*demokratik çözüm*” çizgisini geçirdiğini duyuruyordu. Özetle, ETA programını ve stratejisini tarihe havale edip, kendisinin ne olacağına dair hükümetle pazarlığa oturmak istiyordu.

Karar hangi sürecin sonucu?

1958'de Franco'nun faşist diktatörlüğüne karşı “*bağımsızlık ve sosyalizm*” hedefleriyle silahlı bir örgüt olarak kurulan ETA, Franco'nun 1975'teki ölümünden iki yıl sonra başlayan “*demokratikleşme*” sürecinin sonunda

kaleme alınan yeni İspanya Anayasasının, 1979'da düzenlenen referandumda Bask bölgesinde reddedilmesine karşın ülke genelinde kabul edilmesinin ardından ve bu anayasada ulusların kendi kaderlerini tayin hakkının öngörülmemiş olduğu (“*İspanya tek ve bölünmez bir bütündür*”) gerekçesiyle stratejisini ve eylemlerini sürdürmeye karar vermişti. 1978'e değin 142 kişinin ölümüyle sonuçlanan eylemler gerçekleştiren örgüt bu tarihten sonraki yirmi yıl boyunca ağırlıklı olarak tekil hedeflere yönelmiş, bu eylemleri sonucunda yaklaşık yarısı sivil olmak üzere 652 kişi ölmüştü. Bu dönemde aynı zamanda devletin, özellikle de on üç yıl aralıksız süren Sosyalist Parti (PSOE) hükümetlerinin ETA'ya yönelik ağır saldırılarına ve GAL adlı gizli örgütte somutlanan resmi terörüne tanık olunmuştu. Yüzlerce Basklı yurtsever işkenceden geçirilmiş, kaçırılmış ve öldürülmüş, binlercesi ise hapishanelere tıkmıştı.

1980'lerin ortalarında ise, ETA'nın dünyadaki hemen tüm gerilla hareketlerinde görülene benzer bir politik strateji değişikliği içine girmeye başlamasına tanık olunmuştu. O döneme değin Bask ülkesinin kendi kaderini tayin hakkı sorununu, tüm İspanyol devleti ölçeğinde gerçekleştirilmesi gereken demokratik devrimle ilişkilendiren ETA, daha sonraları kendini bu süreçten ayırıp salt ulusal mücadeleye hasretmeye yönelmişti. Oysa İspanyol burjuvazisinin öncülüğünde (ve Komünist Parti'nin desteğiyle) gerçekleştirilen “*demokratik geçiş*” aslında Frankocu kurumların (özellikle ordu, devlet bürokrasisi ve adalet mekanizması) sürekliliğinin parlamenter biçim altında ko-runması, ve Bonapartist devlet yapısının Monarşi çatısı altında pekiştirilmesinin ötesine geçeme-mişti. Nitekim, ülkedeki farklı ulus-lara (Basklıların yanı sıra Katalanlar, Galiçyalılar, Endülüslüler, vb) belirli bir yönetsel otonominin ötesinde varlık hakkı tanımayan 1979 “*demokratik*” anayasası, ülkenin bütünlüğünü tehdit eden girişimlere karşı Kralı orduyu harekete geçirmekle yükümlü kılıyordu.

ETA'nın yeni hedefi artık, İspanya'daki tüm diğer ezilen uluslarla ve işçi sınıfıyla değil, Bask burjuvazisiyle stratejik bir ittifak kurabilmektir. Bu anlamda, mücadelesini belirleyen eksen onun sınıf karakteri değil, "Basklı" olma özelliğiydi. Bu dönüşün kaçınılmaz sonucu da, giderek bireysel terörizm biçiminde yozlaşan bir silahlı mücadele anlayışını ön plana çıkarmak olmuştu. Dolayısıyla çelişki ve çatışma, kitleler (halklar ve işçi sınıfı) ile burjuvazi (Bask burjuvazisi dahil) ve Krallık rejimi arasında değil, iki asker-

güç arasında sıkışıp kalacaktı: bir yanda ETA, öbür cephede ise ordu ve polis. Bütün öbür benzer gerillacı hareketler gibi ETA da devleti sürekli bir şah-mat tehditi altında sıkıştırabileceğine, ve durumu onun için dayanılmaz hale getirip rejimi politik pazarlığa zorlayabileceğine inanıyordu. Bu gerçekte bir tür "silahlı reformizm"den başka bir şey değildi: Monarşiyi, Bask ulusunun kendi kaderini tayin hakkını kabul etmeye zorlamak yeni strateji haline gelmişti.

Bu anlayış çerçevesinde artık örneğin Madridli ve Barselonalı işçiler, ülke ölçeğindeki demokrasi, ulusal kurtuluş ve sosyalizm mücadelesinin vazgeçilmez öğeleri olmaktan çıkıp, ETA ile devlet arasındaki mücadelenin araçları haline dönüşmüşlerdi. Böylece gündeme gelen Hiperkor, Vallecás gibi kitle ölümlerine yol açan çarşı bombalama eylemleri ülke ölçeğindeki sınıfsal ve ulusal dayanışmanın paramparça olmasına yol açmış, rejimin özellikle Bask'taki baskılarını daha da artırabilmesine zemin hazırlamıştı. Kitlelerdeki yorgunluk ve moral bozukluğu, hatta ETA'ya karşı büyüyen öfke, devlet baskısının ve onun karşısında korkunun ve tecrit halinin toplumsal dokunun derinliklerine işlemesine, politik savaşımın ve kitle seferberliğinin üzerinde egemen hale gelmesine neden olmuştu. Devlet kitleler arasında meşruiyet kazanmaya, yurtsever hareket ise zemin yitirmeye başlamış, hatta 1996'da iktidar olan Aznar'ın gerici Halkçı Parti (PP) hükümeti Bask ülkesinde ETA karşıtı kitle gösterileri düzenleyebilir hale gelmişti.

Aznar iktidarının ikinci yılında ETA, "otonomi yolunun başarisizlığa uğramış olduğunun açığa çıktığını" ve "egemenlik hakkına yönelik yolun açılabilmesi amacıyla süresiz ateşkes" ilan ettiğini duyurmuş, hükümet yetkilileriyle yapılan Zürih görüşmelerinde ise rejim beklediği üzere ETA'nın Bask'ın kendi kaderini tayin hakkı talebini reddetmişti. Bunun üzerine ETA tekrar eylemlere başlamış ve 2003'e değin 46 kişinin ölümüne neden olmuştu. Ama bu dönem aynı zamanda ETA'nın Basklı kitlelerden en fazla soyutlandığı, sivillere yönelik eylemlerinin en fazla tepki topladığı ve de en şiddetli devlet baskısına maruz kaldığı süreç olacaktı. Öyle ki, neredeyse yılda bir iki kez ETA'nın tüm önderlik kadrosu operasyonlar sonucunda likide olup değişmiş, örgütün yönetimi üçüncü veya dördüncü kademedeki deneysiz gençlerin eline kalmıştı.

Bu arada, ETA'nın programını yasal düzlemde savunan Herri Batasuna (Halkın Birliği), yasaklanmadığı dönemlerde girdiği seçimlerde Bask bölgesinde aldığı yüzde 10 ile 15 arasında değişen oy oranını giderek düşen bir eğilimle korumakla birlikte, kitlelerin seferberlik öncüsü olma işlevini yitirmeye, ve devlet ile ETA arasında arabulucu rolü oynayan bir aygıt haline dönüşmeye başlamıştı. "İntifada" özelliği kazandırmaya çalıştığı kale barroka ("sokak mücadelesi") ise kitle seferberliği olmaktan çıkıp doğrudan örgüt militan ve sem-

patizanlarının polisle taşlı sopalı çatışmasına, bankamatiklerin, otobüs duraklarının veya çöp bidonlarının yakılması eylemlerine dönüşmüş, bir başka deyişle yozlaşmaya yüz tutmuştu.

Frankocu Aznar hükümetinin aradığı da tam bu ortamdı, ve onun için amaç "Bask sorununun" kökünden kesilip atılmasıydı. PSOE ile imzaladığı "terör karşıtı anlaşma" çerçevesinde hükümet baskıları iyice artırdı: Egin ve Egunkaria gazeteleri kapatıldı, başta Batasuna olmak üzere partiler ve toplumsal hareketler yasa dışı ilan edildi, yüzlerce militan hapishanelere tıkıldı. Ülkenin en önemli işveren örgütü, Bask parlamentosunun kapatılmasını istemeye başladı. Hükümet bu arada Bask burjuvazisinin en önemli iki çokuluslu şirketini (BBVA bankası ve Iberdola enerji şirketi) Madrid'e taşıyıp denetim altına almaya yöneldi. İşte tam bu arada işler karıştı, zira hükümetin bu girişimi, Bask mali sermayesinin İspanya kapitalizmi içindeki tarihsel yerini tehdit ediyor, onu Madrid burjuvazisine tabi kılmayı hedefliyordu. Böylece burjuva Bask Ulusal Partisi (PNV) söylemini radikalleştirdi, verili otonomi hakkının ötesinde egemenlik arayışlarına yönelebileceğinin işaretlerini vermeye başladı. Aznar hükümetinin buna yanıtı ise, Bask burjuvazisini ETA'cı olmakla suçlamak ve Bask parlamento ve yerel hükümet başkanlarını hapse tıkmakla tehdit etmek oldu.

Ateşkese doğru

Ama Mart 2004 seçimlerinde Aznar hükümeti, ABD'nin Irak'ı işgal savaşında takındığı Bush yanlısı saldırgan politikalarının faturasını ödemek zorunda kaldı ve büyük bir gürültüyle iktidardan düştü. Parlamentodaki Sol Birlik ve diğer ulusalci yerel partilerin desteğiyle iktidar olan PSOE'nin ulusal soruna ilişkin programı ise, bu sorunları Anayasa çerçevesinde tek tek yerel hükümetlerle görüşerek ve ulusal burjuvazilerin desteğini alarak çözmek doğrultusunda idi. İlk adımı, Katalan burjuvazisiyle anlaşıp yerel hükümetin yetkilerini, asla bağımsızlık hayalinin kurulmasına yer bırakmayacak bir ölçüde genişletmek oldu. Herkes bunun ardından Bask sorununun ele alınacağından emindi.

Sonunda beklenen oldu, ve ETA'nın hapisanedeki tarihsel önderleri (Bilbao, Almortza, Mugika, Solana, Akarama ve Aparicio) 2004 ortalarında ortak bir duyuru kaleme aldılar. Duyuruda, *"askeri-politik stratejimiz üzerimizdeki düşmanın baskısı karşısında aşılmıştır... Bugün vermekte olduğumuz silahlı mücadele bir işe yaramamaktadır... Yurtsever Sol, Örgüt'ün (ETA) zayıfladığını, silahlı eylemlerinin etki gücünün kalmadığını hissetmektedir. Örgüt baskılara tamamen açık durumdadır ve reaksiyon yeteneğine sahip değildir"* deniyordu. ETA yönetiminin bu bildirisinin içeriğini kabul etmemesine karşın, tarihsel önderliğin ortak mektubu örgüt için bir dönüm noktası oluşturuyor ve Zapatero'ya açık bir davetiye niteliği taşıyordu. Zapatero parlamentoda, *"ETA'nın silahları bırakması halinde kendisiyle görüşme masasına oturabileceğini"* ilan edince taşlar artık iyiden iyiye yerine oturmuş, gözler ETA'ya çevrilmişti.

İlk açıklamayı ETA yerine, Batasuna'nın lideri Aarnoldo Otegi yaptı. 2004 Kasımında Anoeta'da düzenlenen gösteride Otegi, Bask sorununun *"barışçıl çözümünün"* olanaklı olduğunu duyurdu ve iki görüşme masası önerdi: birinci masada ETA ve devlet silah ve tutuklular sorunlarını görüşmeli, ikinci masada ise tüm Basklı politik güçler aralarında bir uzlaşma aramalıydılar. Kısacası ETA silah bırakmaya hazır ve karşılığında artık sadece mahkumların Bask ülkesindeki cezaevlerine taşınmasını ve hafif suçluların serbest bırakılmasını talep ediyordu. Politik sorun ise sınıflar arası uzlaşmaya havale edilmişti ve ETA çıkacak kararı kabule hazır, üstelik bunu Katalan sorununun çözümünde hükümetin ve burjuvazinin çitayı ne denli alçağa yerleştirmiş olduğunun bilincinde olarak duyuruyordu. Özetle, artık *"silahlı reformizmin"* silahları susuyor, *"barışçıl uzlaşma"* dönemi açılıyordu. ETA ve yurtsever hareket, demokratik kurumlara katılmaya hazır. Ve ETA ilan ettiği *"sürekli ateşkes"*le Otegi'nin duyurusunu imzalamış oldu.

Ulusal bağımsızlık parolasıyla silahlı mücadeleye girişen ve bu sürecini Monarşi rejiminin kurumlarına katılma kararıyla noktlayan ETA'nın silahlara veda duyurusu, önünü yıllarca tıkayıp parçalanmasına katkıda bulunduğu İspanya işçi ve emekçi yığınlarının mücadelesinde yeni bir birleşik seferberlik döneminin açılmasına katkıda bulunacak mı? Bu sorunun yanıtı biraz da ülkedeki ulusal sorunların aşılmasını sosyalizm hedefiyle birleştirme bakışına sahip devrimci solun, Basklı Yurtsever Sol ile birlikte yeni bir inşa projesine girişebilme yeteneğine bağlı olacak.

Yusuf Barman

